

Jen pro radost

Hlava
s velkýma
kulatýma
očima

Bišonek – bichon frisé

Patří k těm nemoha plemenům, která nebyla vyšlechtěna ani pro účely lovu ani kvůli hlídání či hubení hlodavců, ba ani za žádným jiným praktickým účelem. Odjakživa tu byl jen a jen proto, aby lidem přinášel radost.

Slovo bichon vzniklo s největší pravděpodobností z francouzského slova bichonner, což znamená rozmazlovat, hýčkat. Už tím je řečeno mnohé.

Miláči ze Středomoří

Bišonci neměli po dlouhá staletí jiný úkol než sloužit k potěše a obveselení svých pánů, kteří se rekrutovali především z těch nejvýše postavených kruhů. Všichni bišonci pocházejí ze Středomoří, z oblasti nejvyspělejší civilizace, kde si lidé, alespoň ti nejbohatší, vzhledem k příznivým klimatickým podmínkám podporujícím rozvoj hospodářství mohli dříve než jinde dopřát dělat věci „jen tak“. Pokud bychom v Evropě hledali místo, kde vznikla idea psů coby společníků bez ohledu na bezprostřední užitek, pak to bylo právě v teplých a úrodných oblastech kolem Středozemního moře.

Zmínky o bišoncích nebo jim podobným psících se objevují již od 15. století. Maltský psík je dokonce zmiňován již v antice (například Aristoteles, 4. století před naším letopočtem). Malého bílého chlupatého mazlíčka prý měla i egyptská královna Kleopatra.

Od středověku se tyto pejskové začali objevovat i jinde v Evropě. Nejvíce se vyskytovali ve Francii, kam se dostali možná z Itálie, možná z jiné středomořské země, nejpravděpodobněji však z Kanárských ostrovů, odkud je měli dovézt španělští mořeplavci jako válečnou kořist. Bišonkovi se proto dlouho říkalo „tenerifský psík“, své současné jméno získal až v moderní době.

V dobách renesance se předchůdcům bišonků skvěle dařilo dobývat srdce vznešených francouzských dam. Urozené šlechtičny je zahrnovaly svou přízní i přehnanou starostlivostí. Obzvláště rády česaly, přistříhávaly a zdobily jejich krásnou sněhobílou srst, omotávaly je stužkami a připínaly jim stříbrné a zlaté obojky. Pejsánkové si žili jako v bavlnce, nebyli pověřováni žádnými zvláštními úkoly. Jedni si řeknou: rajský život, druhí: chudák pes. Ať už tomu bylo tak či tak, bišonek se dokázal požadavkům člověka

Odchov štěňat představuje vždy radostnou událost

přizpůsobit, ale přesto zůstat veselý, pozorný a plný radosti ze života.

V období Francouzské revoluce, tedy koncem 18. století, ovšem bišonci na přízeň šlechty tvrdě doplatili. Pro revoluční náře se stali jedním ze symbolů nenáviděné aristokracie, takže nejméně z psíků doplatil na své pány životem. Řady dal-

ších se lidem našťástí zželelo a rozebrali si je mezi sebou. Tímto způsobem se tedy bišonci dostali „ze zámku do podzámčí“, mezi chudé lidi. Je pozoruhodné, jak dobře se dokázali této obrovské změně přizpůsobit. Z luxusních zámeckých pejsků se stali varietní a cirkusoví umělci, kteří se se svými pány kodrcali z jedné štace na druhou a užaslým divákům předváděli krkolomné kousky. Snad na základě těchto zkušeností se zrodila do dnešních dnů přetrvávající vitalita a odolnost, kterou by u těchto na první pohled křehkých psíků nikdo nečekal.

Když se řekne bišonek...

Když se řekne bišonek, nemusíme tím mít na mysli jen kadeřavého bišonka. Do skupiny bišonků dnes vedle něj počítáme také podobného boloňského psíka, maltézáčka, havanského psíka, cotona de Tuléar a také hlavně stříhem výrazně se odlišujícího lvíčka. Všichni tito psíci jsou si dodnes, velmi podobní. K jejich rozrůznění do jednotlivých striktně oddělených plemen však došlo až v novější době, minulost mají víceméně společnou. Kromě podobných charakterových vlastností a shodného poslání mají bišonci

Bišonci jsou překvapivě vitální a odolní

Jen pro radost

Bišonek je malý bílý pes čtvercového formátu

i další společné znaky svědčící o vzájemné příbuznosti. Všechno jsou to velmi malí psi s jemnou delší srstí, která vyžaduje úpravu, nejčastěji bílé či alespoň světlé barvy, se zavěšenýma ušima.

Místo zajíce přinášejí radost

Po staletí neměli bišonci na práci nic jiného než starat se lidem o společnost a zábavu.

Jsou to odpradávná výlučně společníci člověka a této hlavní úloze byli po staletí přizpůsobováni chovatelským výběrem, vnějšími podmínkami i výchovou, podobně jako tomu bylo u psů loveckých, pasteveckých atd. Není důvodu posměšně ohrnovat nos nad „dámskými mazlíčky“. Požadavky kladené na tyto maličké pejsky byly svým způsobem neméně náročné než u „užitkových“ psů. Nebo si myslíte, že je snadné podřídit se pravidlům dvorské etikety, být zábavný, ale neobtěžovat, mazlivý, ale ne vlezlý, nechat si bez odporu líbit všechny nepřijemné procedury od stříhání přes rozčesávání a zdobení dlouhé srsti a neztratit při tom ani na okamžik dobrou náladu? Dámští pejskové byli samozřejmě vyvolenci těch nejvyšších vrstev a své vzneše-

né majitelky neopouštěli ani na okamžik, sdíleli s nimi společné lože a dokonce je doprovázeli na oficiálních návštěvách a absolvovali s nimi mnohé dlouhé a únavné cesty, ať už po souši, nebo po moři.

A z toho, že bišonek je schopen roli věrných a až za hrob oddaných společníků zvládat skutečně dokonale, těží milovníci tohoto plemene dodnes.

Bišonek je dokonale přizpůsobivý, zcela neagresivní a totálně oddaný pejsek, jemuž na ničem nezáleží tak jako na tom, aby byl nablízku svým lidem. Velmi rychle se dokáže začlenit do chodu každé rodiny. Nepotřebuje dům s pozemkem, obejde se bez chození po lese,

nemusíte s ním za každého počasí podnikat dlouhé vycházky, není nutno se obávat projevů dominance.

Přítom to není žádný pecivál. Na procházky chodí rád, v létě pro něj není problém zaplavat si v bazénku nebo v rybníce. Vášnivě rád také vyhledává hrátky se svými lidskými, ale i psími kamarády. Ochotně se nechá hýčkat, bez mazlení se neobejde.

V jeho malém, ale robustním tělíčku se skrývá hodně temperamentu, ale ne tolik, aby to působilo obtíže. Když to některý den s procházkou nevyjde, rozhodně vám kvůli tomu neponičí nábytek. A když ho s sebou vezmete do hotelu nebo do restaurace, ostudu vám také neudělá.

Jeho typickou vlastností je zvědavost. Dychtivě se zajímá o všechno kolem, nic mu neujde a všechno ho baví. Snad proto je tak skvělým společníkem dětí, s nimiž dokáže neúnavně řídit. Nikdy nereaguje zle nebo agresivně, vždy je ochoten si hrát a nezkaží žádnou legraci.

Šašek a komediant

Bišonek je milý a inteligentní pejsek, který je šikovný, rád se pohybuje a snadno se, podobně jako jeho příbuzný pudl, učí

Výstavní stříh

všelijakým kouskům a cvikům. Proto bylo možno se se zástupci rodiny bišonků dost často setkávat u cirkusových maringotek či večer přímo v šapitó. Jak už bylo řečeno, v minulosti patřili bišonci ke standardnímu doprovodu kočovných cirkusů a varieté i nejrůznějších pouličních umělců, k vidění bývali na jarmarcích i trzích. Právě v té době si vypěstovali životaschopnost a odolnost, kterou by jim mohla závidět mnohá větší plemena. Přesto je bišonek ztělesněním „pokojevého“ psa - a nemáme tím na mysli nic hanlivého. Tak jako se ohař vyjímá nejlépe někde na honu a chrt na dostihové dráze, bišonek je předurčen k životu v bytě, v nejtěsnějším kontaktu s člověkem. A kdo by se odvážil soudit, který ze psů prokazuje člověku větší služby - zda ten, který vzorně dohledává a přináší zajíce, nebo ten, který přináší „jenom“ radost?

Zdání klame

Bišonek vzhledem ke své nadýchané srsti na první pohled působí křehkým dojmem a ze všeho nejvíc připomíná plyšovou hračku. Zdání však v jeho případě klame. Chovatelé se shodují na tom, že to je robustní, odolný a zdravý psík, jenž má nevyčerpatelnou zásobu energie. Ochotně vás doprovodí na dlouhém výletu, rád se nechá zapsat do tajů agility i dalších psích sportů. Jeho jediným hendikepem, který ho brzdí v aktivitách, je jemná dlouhá srst, která pohybem v terénu přece jen trpí a do níž se s oblibou zamotávají bodláky a další nečistoty.

Bišonci zpravidla netrpí žádnými chorobami ani alergiemi. O jejich mimořádné vitalitě svědčí i bezproblémové rozmnožování: běžně se rodí 3 až 5 štěňat, výjimkou nejsou ani vrhy ještě početnější. To je u malých společenských psíků jev spíše výjimečný. Navíc rozmnožování probíhá většinou bez problémů a fenky bývají velmi dobré a starostlivé matky.

Bišonci na vzestupu

Kadeřavý bišonek neboli originálním názvem bichon à poil frisé je dnes zřejmě nejznámějším bišonkem. Přitom jeho standard vznikl poměrně pozdě, až v roce 1933, a na velkých mezinárodních výstavách v cizině se s ním častěji setkáváme teprve od konce sedmdesátých let. U nás se dokonce objevil až v roce 1989 a chov se začal rozvíjet v devadesátých letech minulého století. Za těch pár let však bišonek dokázal udělat skutečnou „kariéru“. Vždyť číslo zápisu v plemenné knize se již blíží čtyřem tisícům!

Zájem veřejnosti lze jen přivítat, protože bišonek rozhodně není žádný „potížista“

a z jeho strany nelze očekávat negativní reakce ze strany nepejskařské veřejnosti. Co se povahy a celkového založení týče, je to naprosto pohodový, bezproblémový pejsek, které lze bez váhání doporučit i úplným začátečníkům nebo lidem bydlícím ve velkoměstě.

Krása není zadarmo

Jako každé plemeno i bišonek ovšem má své „ale“. Na nezkušené majitele číhá v jeho podobě menší past v podobě sice krásně, ale na údržbu dosti náročné srsti. Má spirálovitě stočenou srst dlouhou kolem 10 cm, která má přirozený sklon se kroutit. Pokud tedy majitel touží dosáhnout u svého psa kýženého vzhledu, chce to denně důkladně rozčesávat a kartáčovat a také snažit se eliminovat všechny vlivy, které by mohly srsti ublížit, včetně procházek v hustším terénu či za blátivého počasí. Srst je potřebné nejen pravidelně pročesávat až na kůži, ale také kartáčovat a ošetřovat různými přípravky. Každé dva až tři měsíce se pak zastřihuje do předem daného tvaru. Není to nic jednoduchého a nejlépe to zvládnou v kadernickém salonu. Určitou odměnou za nadprůměrnou péči majiteli bišonka je fakt, že na rozdíl od mnoha jiných ple-

Standard krátce

ČÍSLO STANDARDU: 215

CELKOVÝ VZHLED: Malý bílý pes s kadeřavou srstí, čtvercového formátu, s tmavými kulatými očima. Čenich je kratší než vlastní lebka, krk poměrně dlouhý, končetiny rovné, ale ne příliš dlouhé.

POVAHA: Bystrá, inteligentní, učenlivá, společenská, přizpůsobivá, oddaná, zvědavá
SRST: Hedvábná, jemná a zkadeřená, upravuje se stříháním. Barva vždy čistě bílá.

VELIKOST: Ideální kohoutková výška 25 – 26 cm, váha cca 4,5 – 6,5 kg

men tito pejsci v bytě téměř vůbec nelínají. Stará srst se zachytává zčásti v kartáči, zčásti v nově vyrůstajícím kožíšku.

Maximum pozornosti srst vyžaduje v době výměny kratší štěněcí srsti za dospělou. Odehrává se přibližně kolem jednoho roku věku a mimo jiné se projevuje tím, že srst začne plstnatět mnohem více než dřív. V této době, která může trvat i několik měsíců, je nezbytné psa důkladně česat skutečně každý den bez výjimky. Po dokončení výměny srsti je díky kvalitnímu chlupu údržba již mnohem jednodušší. Většinou postačí česání jednou za týden.

Přibližně jednou za měsíc (podle prašnosti prostředí, v němž pes žije) je nutno ho dobře vykoupat a důkladně vysušit vlažným fénem. Koupat lze jen psa, kterého jsme předtím důkladně rozčesali, jinak by srst po namočení nenapravitelně zplstnatěla. Že lze použít jen ty nejkvalitnější psí šampony, se rozumí samo sebou! A zapomenout nesmíme ani na zastřihávání chloupků kolem očí. Měly by být co nejkratší, aby nedráždily oční bulvy. Srst se udržuje krátká také kolem polštářků. Samozřejmostí by měla být i úprava drápků

Každý by si měl uvědomit, že pokud chce doma mít bílého medvídko, jaký mu učaroval na výstavě nebo na obrázku v časopisu, bude to vyžadovat hodně práce. Mnozí lidé to řeší jednoduše. Sníží nároky na vzhled, rozloučí se s představou nadýchané bílé koule a nechávají svého bišonka pravidelně zastřihovat nakrátko. S kratší srstí nejsou takové problémy, když se bišonkovi v létě zachce vykoupat, rychleji uschne, v zimě se na ní nebudou tvořit sněhové hrudky. A bišonek se ze salonního mazlíčka stane obyčejným přírodním pejskem, jenž si nebude muset odpírat žádné radosti života. Každý majitel se musí rozhodnout. Mnozí volí kompromis a svého pejska nechají nakrátko ostříhat poté, co se skončí jeho výstavní kariéra.

Lea Smrčková